

**Oświadczenie złożone
przez senatora Henryka Górskiego
na 12. posiedzeniu Senatu
w dniu 24 maja 2012 r.**

Oświadczenie skierowane do prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów Małgorzaty Krasnodębskiej-Tomkiel

Szanowna Pani Prezes!

Profesor UAM dr hab. Robert Zawłocki sporządził na zlecenie Ministerstwa Sprawiedliwości ekspertyzę prawną stanowiącą uzasadnienie projektu ustawy ograniczającej prawo karne w obrocie gospodarczym. Obecnie projekt jest konsultowany z UOKiK ze względu na planowane usunięcie z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów art. 114 przewidującego nałożenie kary grzywny na przedsiębiorcę, który nie udzielił odpowiedzi na wystąpienie powiatowego (miejskiego) rzecznika konsumentów. W ocenie prof. Zawłockiego zawartej w powyższej ekspertyzie, cytuję: „(...) ustawowy ustrój ochrony konkurencji i konsumentów właściwie nie daje rzecznikowi konsumentów jakichkolwiek władczych uprawnień (zob. art. 42), co sprawia, że nawet w sytuacji stwierdzenia przez niego bezspornego i istotnego naruszenia interesów konsumenta, nie posiada on instrumentu nacisku na przedsiębiorcę (z wyjątkiem wytoczenia powództwa cywilnego do sądu, co zdarza się rzadko, albowiem w praktyce związane jest z wieloma trudnościami, np. dyskusyjnej legitymacji procesowej oraz uiszczenia kosztów procesowych). W tym kontekście art. 114 stanowi jedyny instrument przymusu (...)”.

Z tej oceny prawnej ustawowej pozycji rzecznika określonej w art. 42 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wynika, iż ustawowe kompetencje powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów zawarte w ustawie o ochronie konkurencji i konsumentów są w praktyce fikcją, zaś jego pozycja wobec przedsiębiorcy bardzo słaba. Oznacza to tym samym, iż ochrona indywidualnych interesów konsumentów wobec przedsiębiorców realizowana przez powiatowych (miejskich) rzeczników konsumentów jest niedostateczna. Nadmieniam, iż zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów wykonuje powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów.

Zważając na powyższe, zwracam się do Pani Prezes z następującymi pytaniami.

1. Czy i w jaki sposób UOKiK zamierza zapewnić powiatowym (miejskim) rzecznikom konsumentów silniejszą ustawowo pozycję prawną, umożliwiającą im rzeczywistą realizację ustawowych zadań ochrony praw konsumentów?
2. Czy usunięcie art. 114 z ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów obniży poziom ochrony praw konsumentów i w ten sposób utrudni wykonywanie tego zadania przez samorząd powiatowy?
3. Czy w ocenie UOKiK ochrona indywidualnych interesów konsumentów w Polsce jest wystarczająca?

Henryk Górski